

KOSGEB: Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı

KOSGEB Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı ile Ar-Ge ve İnovasyon ile Ür-Ge projelerini desteklemektedir. Hem Girişimciler hem de KOSGEB'in desteklediği sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'ler Ar-Ge ve İnovasyon Projeleri ile destekten yararlanabilirken Ür-Ge projeleri için sadece KOSGEB'in desteklediği sektörlerde faaliyet gösteren KOBİ'ler başvuru yapabilirler. KOSGEB Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı'na herhangi bir tarihte başvuru yapılabilmektedir; ancak KOSGEB bu program kapsamında çağrılı programlar da düzenleyebilir. Yararlanıcının aynı anda sadece bir Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon projesi desteklenir. Yararlanıcının projesini tamamlaması halinde yeni bir proje sunabilir.

Desteklenen proje kapsamı:

- [Ar-Ge ve İnovasyon Projesi](#)
- [Ür-Ge Projesi](#)

Aşağıdaki bilgiler

- [Mevzuat ve Kaynaklar](#)
- [Desteklenen Proje Kapsamları ve Uygun Başvuru Sahipleri](#)
- [Tanımlar](#)
- [Destekleme](#)
- [Proje Süresi](#)
- [Başvuru, Değerlendirme, İtiraz, Taahhütname, Revize ve İzleme Süreçleri](#)
- [Dikkat edilmesi gereken hususlar](#)
- [Daha fazla bilgi ve sorularınız için:](#)

Mevzuat ve Kaynaklar

- [KOSGEB'in ilgili sayfası](#)
- [Uygulama Usul ve Esasları](#)

- [KOSGEB'in desteklediği sektörler \(NACE Rev. 2.\)](#)
- [KOBİ Bilgi Sistemi \(KBS\) elektronik başvuru sistemi](#)
- [KBS'de oturma açma hakkında sunum](#)

Desteklenen Proje Kapsamları ve Uygun Başvuru Sahipleri

#	Kapsam	Açıklama	Uygun Başvuru Sahipleri	Başvuru Sayısı Üst Limiti
1	Ar-Ge ve İnovasyon Projesi	<ul style="list-style-type: none">• Bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip KOBİ ile Girişimcilerin; Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) ve İnovasyon Projeleri aracılığıyla <u>yeni bir ürün, yeni bir ürün/süreç/hizmet üretilmesi, mevcut bir ürün/süreç/hizmet geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi</u> vb. konulardaki Ar-Ge ve İnovasyon niteliği taşıyan projelerine destek sağlanır.	<ul style="list-style-type: none">• Yeni Girişimciler• KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">• Yeni Girişimci olarak en fazla 1 defa• KOBİ'ler için sınırsız
2	ÜR-Ge Projesi	<ul style="list-style-type: none">• KOBİ'ler tarafından gerçekleştirilecek olan Ürün Geliştirme (ÜR-Ge) faaliyetleri ile değişen pazar taleplerine ve teknolojik gelişmelere uyum sağlamaları amacıyla orijinal, iyileştirilmiş veya değiştirilmiş yeni <u>ürünlerin</u> üretilmesi projelerine destek sağlanır.• ÜR-Ge Proje başvurusuna konu ürünlerin aşağıdaki koşullardan en az birini sağlaması gerekmektedir:<ul style="list-style-type: none">○ KOSGEB ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan vakıflar veya uluslararası fonlar tarafından desteklenen Ar-Ge veya yenilik projeleri sonucunda ortaya çıkmış olma<ul style="list-style-type: none">▪ Ar-Ge veya yenilik projesi; kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan vakıflar veya uluslararası fonlar tarafından desteklenerek başarı ile sonuçlandırıldığına dair belgeye sahip olan işletmeler, projenin başarı ile sonuçlandırıldığı tarihten itibaren 5 yıl içerisinde programa başvuru yapabilirler. KOSGEB tarafından desteklenen Ar-Ge veya yenilik projelerinin başarıyla tamamlandığını gösteren kurul karar formunun evrak kaydına alındığı tarihten itibaren 5 yıllık süre hesaplanır.○ Patent belgesi ile koruma altına alınmış olma<ul style="list-style-type: none">▪ Patent belgesi ile koruma altına alınan ürüne ait başvurularda; patent belgesinin verilmiş tarihinin, başvuru tarihinden itibaren en fazla 5 yıl önce olması esastır. Patent belgesi ile koruma altına alınmış ürünlerde patentin	<ul style="list-style-type: none">• KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">• En fazla 3 kez

#	Kapsam	Açıklama	Uygun Başvuru Sahipleri	Başvuru Sayısı Üst Limiti
		<p>işletmeye devrinin Türk Patent ve Marka Kurumu nezdinde gerçekleşmiş olması gerekir.</p> <ul style="list-style-type: none">○ Doktora çalışması neticesinde ortaya çıkmış olma<ul style="list-style-type: none">▪ Doktora çalışması neticesinde ortaya çıkan ürün için doktora mezuniyet tarihinden itibaren 5 yıl içinde Programa başvuru yapılması esastır.○ Teknolojik Ürün (TÜR) Deneyim belgesi alınmış ürün olma<ul style="list-style-type: none">▪ Teknolojik Ürün (TÜR) Deneyim Belgesi ile başvuru yapacak işletmelerin, TÜR Deneyim Belgelerinin geçerlilik süresi içerisinde destek programına başvuru yapması esastır. Başvuru yaptıkları tarih itibarıyla TÜR Deneyim Belgelerinin geçerli olması gerekir. TÜR Deneyim Belgesinin geçerlilik tarihinin başlangıcı, belge üzerinde belirtilen ürünün piyasaya arz tarihidir.○ Yurt içi Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde (TGB) yer alan işletmelerin bölgede başarıyla sonuçlandırdıkları veya TEKMER'lerde yer alan işletmelerin başarılı tamamladıkları Ar-Ge ve Yenilik projeleri sonucunda ortaya çıkmış ürün olma<ul style="list-style-type: none">▪ Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri çerçevesinde teknoloji geliştirme bölgelerinde yer alan işletmelerin bölgede sonuçlandırdıkları veya TEKMER'lerde yer alan işletmelerin başarıyla tamamladıkları ar-ge ve yenilik projeleri sonucu ortaya çıkan ürünlere yönelik başvuru yapılması esastır. Bu kapsamda işletme tarafından söz konusu projenin başarıyla tamamlandığına ilişkin yazı TGB yönetici şirketinden veya TEKMER İşletici Kuruluşundan alınır. Bu yazının başvuru tarihinden en çok 12 ay önce alınması gerekir.○ Kamu/Üniversite Araştırma Enstitülerinde/Merkezlerinde Ar-Ge faaliyetleri sonucunda ortaya çıkmış olma<ul style="list-style-type: none">▪ Kamu/üniversite Araştırma Enstitülerinde/Merkezlerinde Ar-Ge faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan ürünler için başarı ile sonuçlandırıldığı tarihten itibaren 5 yıl içerisinde başarı ile sonuçlandırıldığına ilişkin Kamu Araştırma Enstitülerinde/Merkezlerinden alınan belge ile destek programına başvuru yapılması esastır.○ 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu kapsamında destek ve teşviklerden yararlanan Ar-Ge Merkezlerinde ar-ge faaliyetleri sonucunda ortaya çıkmış olma<ul style="list-style-type: none">▪ 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu kapsamında destek ve teşviklerden yararlanan Ar-Ge		

#	Kapsam	Açıklama	Uygun Başvuru Sahipleri	Başvuru Sayısı Üst Limiti
		<p>Merkezlerinde ar-ge faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan ürün için başarı ile sonuçlandırıldığı tarihten itibaren 5 yıl içerisinde başvuru yapılması esastır. Ürün prototipinin, Ar-Ge Merkezinde tamamlandığına ilişkin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı onayı aranır ve tamamlanma tarihinin kontrolü Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen yazı ve/veya KBS/Web servis vb. imkânlar ile yapılır.</p> <ul style="list-style-type: none">○ Orta-Yüksek veya Yüksek Teknoloji Alanlarında yer alıyor olma○ Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayınlanan ve son mali yıl verilerine göre ithalat tutarı ihracat tutarından fazla olma <ul style="list-style-type: none">● KOSGEB ve diğer kamu kurum ve kuruluşları, kanunla kurulan vakıflar veya uluslararası fonlar tarafından desteklenen Ar-Ge veya yenilik projeleri sonucunda başarıyla tamamlanmış ürün veya Teknolojik Ürün (TÜR) Deneyim Belgesi alınan ürün veya doktora çalışması neticesinde ortaya çıkan ürün veya 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu kapsamında destek ve teşviklerden yararlanan Ar-Ge Merkezlerinde ar-ge faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan ürün veya Yurt içi teknoloji geliştirme bölgelerinde (TGB) yer alan işletmelerin, bölgede sonuçlandırdıkları ar-ge ve yenilik projeleri sonucunda ortaya çıkan ürün veya Kamu/üniversite araştırma enstitülerinde/merkezlerinde ar-ge faaliyetleri sonucunda ortaya çıkan ürün için ürün sahipleri veya mirasçıları kendilerine kanunen tanınan mali hakları, karşılıklı ya da karşılıksız olarak; süre, yer ve içerik itibarıyla sınırsız bir şekilde, noter onaylı kullanım hakkı sözleşmesi ile işletmeye devretmiş olmalıdır.		

Tanımlar

Tanım	Açıklama
Araştırma – Geliştirme (Ar-Ge)	Kültür, insan ve toplumun bilgisinden oluşan bilgi dağarcığının artırılması ve bunun yeni süreç, sistem ve uygulamalar tasarlamak üzere kullanılması için, sistematik bir temelde yürütülen yaratıcı çalışmaları, çevre uyumlu ürün tasarımı veya yazılım faaliyetleri ile alanında bilimsel ve teknolojik gelişme sağlayan, bilimsel ve teknolojik bir belirsizliğe odaklanan, çıktıları özgün, deneysel, bilimsel ve teknik içerik taşıyan faaliyetler
İnovasyon (Yenilik)	Sosyal ve ekonomik ihtiyaçlara cevap verebilen, mevcut pazarlara başarıyla sunulabilecek ya da yeni pazarlar yaratabilecek; yeni bir ürün, hizmet, uygulama, yöntem veya iş modeli fikri ile oluşturulan süreçleri ve sonuçları
Ürün Geliştirme (ÜR-Ge)	İşletmelerin; büyümek, pazar paylarını artırmak, kâr etmek, atıl kapasitelerini kullanmak ve sektördeki rakiplerinin gerisinde kalmamak için orijinal, iyileştirilmiş veya değiştirilmiş ürünlerin tasarlanması, üretilmesi ve pazara sunulması amacıyla gerçekleştirdiği faaliyetler

Tanım	Açıklama
Girişimci	Bir iş fikrine dayalı olarak kendi işini kurmak isteyen gerçek kişi
Sermaye Şirketi	Anonim, limited ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler
Teknoloji Alanı	OECD'nin tanımladığı Düşük, Orta Düşük, Orta Yüksek ve Yüksek Teknoloji alanları dikkate alınarak başkanlık tarafından belirlenen alanlar
TEKMER	KOSGEB tarafından TEKMER adı kullanım hakkı tanınmış Teknoloji Geliştirme Merkezi
Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TGB)	Yüksek/ileri teknoloji kullanan ya da yeni teknolojilere yönelik firmaların, belirli bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü ya da Ar-Ge merkez veya enstitüsünün imkânlarından yararlanarak teknoloji veya yazılım ürettikleri/geliştirdikleri, teknolojik bir buluşu ticari bir ürün, yöntem veya hizmet haline dönüştürmek için faaliyet gösterdikleri ve bu yolla bölgenin kalkınmasına katkıda buldukları, aynı üniversite, yüksek teknoloji enstitüsü ya da Ar-Ge merkez veya enstitüsü alanı içinde veya yakınında; akademik, ekonomik ve sosyal yapının bütünleştiği siteyi veya bu özelliklere sahip teknopark ya da teknokent
Teknoloji Transfer Ofisi (TTO)	Teknoloji geliştiricisi Ar-Ge kurum ve Kuruluşları ile teknoloji kullanıcısı sanayi şirketleri veya diğer teknoloji ya da Ar-Ge kurum ve Kuruluşları arasında bilgilendirme, koordinasyon, araştırmayı yönlendirme, yeni Ar-Ge şirketlerinin oluşturulmasını teşvik etme, işbirliği geliştirme, fikri mülkiyet haklarının korunması, pazarlanması, satılması, fikri mülkiyetin satışından elde edilen gelirlerin yönetilmesi konularında faaliyet gösteren yapı
Açık Kaynak Kodlu Yazılım	Kodları herkese açık olan, değiştirilebilen ve değiştirilmiş hali dağıtılabilen yazılım
Kurul	Yatırım projelerini değerlendiren ve karar alan Değerlendirme ve Karar Kurulu
Uygulama Birimi	Desteklerin uygulanmasından sorumlu KOSGEB Müdürlükleri
Erken Ödeme	İşletmelere projelerini gerçekleştirebilmeleri için ilgili destek ödemesinden önce teminat karşılığında yapılan ödeme (Avans ödeme)
Teminat	Program kapsamında bankalar tarafından verilen banka teminat mektubunu ve/veya KGF tarafından verilen kefalet mektubu
KOBİ Bilgi Sistemi (KBS)	KOSGEB'in internet sitesinden ve/veya e-devlet üzerinden erişim sağlanan; veri tabanına kayıt ve destek programları kapsamında başvuru, başvurulara ilişkin kontrol ve inceleme, değerlendirme, izleme, raporlama ve bildirimlerin yapıldığı KOBİ bilgi sistemi
E-tebligat adresi	PTT tarafından, gerçek kişiler için kimlik bilgileri, tüzel kişiler için ise tabi oldukları sistem bilgileri esas alınmak suretiyle tek ve benzersiz şekilde oluşturulan ve Ulusal Elektronik Tebligat Sistemine kaydedilen tebligat adresi

Destekleme

Toplam destek tutarı üst limiti:

- Girişimciler: 900.000 TL
- KOBİ'ler: 900.000 TL

Aşağıdaki bilgiler: Desteklenecek giderlerin program süresi içerisinde gerçekleşmesi esastır.

- [Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet alımı giderleri desteği](#)
- [Nitelikli Personel giderleri desteği](#)
- [Sınai Mülkiyet Hakları giderleri desteği](#)
- [Test, Analiz ve Belgelendirme Giderleri Desteği](#)
- [Diğer Giderler](#)
 - [İşletme Kuruluş Giderleri Desteği](#)
 - [Proje Danışmanlık Desteği](#)
 - [Eğitim Desteği](#)
 - [Proje Tanıtım Desteği](#)
 - [Yurtiçi ve Yurtdışı Kongre/Konferans/Fuar Ziyareti/Teknolojik İşbirliği Ziyareti Desteği](#)
- [Erken Ödeme](#)
- [Geri Ödemeli Desteklerde Teminat](#)
- [Geri Ödemeli Desteklerde Geri Ödeme](#)

Destek Kalemi	Kimler yararlanabilir?	Açıklama	Destek Tutarı ve Oranı Üst Limiti
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet alımı giderleri desteği	<ul style="list-style-type: none">• Girişimciler• KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">• Hammadde, malzeme, makine, teçhizat, donanım, yazılım, kalıp, tasarım ve dışarıdan sağlanan hizmet/işçilik giderleri için destek sağlanır.<ul style="list-style-type: none">○ Ar-Ge ve İnovasyon Projesi kapsamında deneme amaçlı ve prototip geliştirmeye yönelik olarak○ Ür-Ge projesi kapsamında ise ürün geliştirmeye yönelik olarak• Destek kapsamında satın alınacak makine-teçhizat yeni veya ikinci el olabilir. Makine-teçhizatın ikinci el olması halinde ilk kullanıcıya kesilen satış faturası tarihi ile yararlanıcıya kesilen fatura tarihi arasındaki sürenin 3 yılı geçmemiş olması gerekir. İlk satış faturası bulunamaması	<ul style="list-style-type: none">• Destek tutarı üst limiti: 450.000 TL<ul style="list-style-type: none">○ Geri Ödemesiz (Hibe): 150.000 TL○ Geri Ödemeli: 300.000 TL• Geri Ödemesiz destek oranı: %75<ul style="list-style-type: none">○ Yerli Malı Belgeli ise +%15*○ Projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanım halinde: +%15**○ İşletmenin son 3 yıl içerisinde KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında

Destek Kalemi	Kimler yararlanabilir?	Açıklama	Destek Tutarı ve Oranı Üst Limiti
		durumunda ilgili odalardan alınabilecek yaşı gösterir belge veya benzeri dokümanlardan herhangi birinin sunulması gerekir.	<ul style="list-style-type: none">Kategori Birincisi olmuş olması halinde: +%10***<ul style="list-style-type: none">○ Geri ödemesiz destek oranlarına ilave edilecek oran %15'i geçemez.● Geri Ödemeli destek oranı: %75
Nitelikli Personel giderleri desteği	<ul style="list-style-type: none">● Girişimciler● KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">● Nitelikli Personel Giderleri Desteği, projede tam zamanlı olarak çalışması şartı ile <u>mevcut veya yeni istihdam edilecek personel</u> için sağlanır.● Proje kapsamında destek talep edilen personelin; sayısına, niteliğine ve desteklenme süresine komite/ Kurul karar verir.● Ar-Ge ve İnovasyon Projesi kapsamında işletmesini sermaye şirketi statüsünde kuran girişimcinin kendisi ve/veya projede görevli bir ortağı Nitelikli Personel Giderleri Desteğinden yararlandırılır. Bu durumda, destek alacak başvuru sahibi girişimcinin veya projede çalışacak olan ortağının başvuruda bulunduğu işletme dışında; gerçek kişi statüsünde bir firmasının olmaması, tüzel kişi statüsünde Kurulmuş herhangi bir firmada %30 ve üzeri ortaklığının bulunmaması veya başka bir işletme/kurum/Kuruluştaki SGK hükümlerine tabi olarak çalışmaması gerekir.● Her yıla ait Asgari Ücret Tespit Komisyonunca belirlenen işçinin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücreti üzerinden hesaplanan Asgari Geçim İndirimi (bekâr ve çocuksuz) dâhil aylık net asgari ücret tutarının 30'a bölünmesi ile elde edilen Günlük Net Asgari Ücret Tutarının aşağıda belirtilen öğrenim durumu katsayısı ile çarpımı sonucunda <u>günlük destek üst limiti</u> belirlenir.<ul style="list-style-type: none">○ Üniversitelerin lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci ve Ön Lisans mezunları için 1,25 kat○ Lisans mezunları için 1,5 kat○ Yüksek Lisans mezunları için 1,75 kat	<ul style="list-style-type: none">● Geri Ödemesiz Destek Tutarı üst limiti: 200.000 TL● Destek oranı: %100

Destek Kalemi	Kimler yararlanabilir?	Açıklama	Destek Tutarı ve Oranı Üst Limiti
		<ul style="list-style-type: none">○ Doktoralı için 2 kat○ Başvuru sahibi Girişimci ve/veya projede çalışacak olan ortağının öğrenim durumunun, lisans programından son bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci ve ön lisans mezunundan daha düşük durumda olması halinde öğrenim durumu katsayısı 1 olarak alınır.	
Sınai Mülkiyet Hakları giderleri desteği	<ul style="list-style-type: none">• Girişimciler• KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">• Yararlanıcının aşağıdaki belgeler için yaptığı başvuru ve/veya tescil giderlerini kapsar.<ul style="list-style-type: none">○ Patent○ Faydalı Model○ Endüstriyel Tasarım Tescil○ Entegre Devre Topografyaları Tescil• Türk Patent ve Marka Kurumu'na ve/veya yurt dışı muadili kurum/Kuruluşlar ile Türk Patent ve Marka Kurumu'nca yetkilendirilmiş Patent/Marka Vekillerine yapılan ödemeler bu destek kapsamındadır.• Yararlanıcı bu kapsamdaki ödeme ve giderler için; başvuru yayınının ilanından sonra ve/veya tescil aşamasında ödeme talebinde bulunabilir.	<ul style="list-style-type: none">• Geri Ödemesiz Destek Tutarı üst limiti: 100.000 TL• Geri Ödemesiz destek oranı: %75<ul style="list-style-type: none">○ Türk Patent ve Marka Kurumu'ndan alınacak belgeler: %80○ Projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanım halinde: +%15**○ İşletmenin son 3 yıl içerisinde KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında Kategori Birincisi olmuş olması halinde: +%10***○ Geri ödemesiz destek oranlarına ilave edilecek oran %15'i geçemez.
Test, Analiz ve Belgelendirme Giderleri Desteği	<ul style="list-style-type: none">• Girişimciler• KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">• Yararlanıcının, proje kapsamında aşağıda belirtilen giderleri destek kapsamındadır:<ul style="list-style-type: none">○ Kamu Kurum/Kuruluşları ile Üniversitelerce Kurulmuş laboratuvarlardan veya TRTEST Test ve Değerlendirme A.Ş.'den alacakları test, analiz, kontrol-muayene ve kalibrasyon hizmetleri○ Yurt içi ve Yurt Dışı Laboratuvarlarda akredite olunan test, analiz ve kalibrasyon hizmet giderleri ile ürün belgelendirme giderleri• Test, analiz, kontrol-muayene ve kalibrasyon hizmetine tabi tutulacak ürün, malzeme, parça ve numunelerin; sevk, sigorta ve benzeri giderleri ve bu hizmetlerin işletme tesislerinde yapılması halinde	<ul style="list-style-type: none">• Geri Ödemesiz Destek Tutarı üst limiti: 100.000 TL• Geri Ödemesiz destek oranı: %75<ul style="list-style-type: none">○ Türk Standartları Enstitüsü'nden (TSE) alınacak hizmetler: % 80○ Projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanım halinde: +%15**○ İşletmenin son 3 yıl içerisinde KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında Kategori Birincisi olmuş olması halinde: +%10***

Destek Kalemi	Kimler yararlanabilir?	Açıklama	Destek Tutarı ve Oranı Üst Limiti
		hizmeti veren personelin; konaklama, ulaşım ve işe giderleri destek kapsamı dışındadır.	<ul style="list-style-type: none">○ Geri ödemesiz destek oranlarına ilave edilecek oran %15'i geçemez.
Diğer Giderler	<ul style="list-style-type: none">• Girişimciler• KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">• Diğer Giderler başlığı altında desteklenen giderler:<ul style="list-style-type: none">○ İşletme Kuruluş Giderleri Desteği○ Proje Danışmanlık Desteği○ Eğitim Desteği○ Proje Tanıtım Desteği○ Yurtiçi ve Yurtdışı Kongre/Konferans/Fuar Ziyareti/Teknolojik İşbirliği Ziyareti Desteği	<ul style="list-style-type: none">• Geri Ödemesiz Destek Tutarı üst limiti: 50.000 TL• Geri Ödemesiz destek oranı: %75<ul style="list-style-type: none">○ Projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanım halinde: +%15**○ İşletmenin son 3 yıl içerisinde KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında Kategori Birincisi olmuş olması halinde: +%10***• Geri ödemesiz destek oranlarına ilave edilecek oran %15'i geçemez.
Diğer Giderler: İşletme Kuruluş Giderleri Desteği	Girişimciler	<ul style="list-style-type: none">• İşletme Kuruluş giderleri kapsamında, girişimci olarak Ar-Ge ve İnovasyon Proje başvurusu yapan yararlanıcılar için bu destek bir defaya mahsus sağlanır.• İşletmenin destek programı süresinde türünü değiştirmesi durumunda belirlenen ilk destek üst limiti değişmez. <p>İleri Girişimci Destek Programı veya Geleneksel Girişimci Destek Programı kapsamında Kuruluş desteğinden faydalanan bir işletme bu program kapsamında İşletme Kuruluş giderleri desteğinden faydalanamaz.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Gerçek Kişi İşletmesi: 5.000 TL• Sermaye Şirketi: 10.000 TL <p>Destek oranı uygulanmaz.</p>
Diğer Giderler: Proje Danışmanlık Desteği	<ul style="list-style-type: none">• Girişimciler• KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">• Yararlanıcının; projesini geliştirmesine yönelik olarak aşağıdaki kurum ve kuruluşlardan alacağı danışmanlık giderleri destek kapsamındadır:<ul style="list-style-type: none">○ Yurt içi/yurt dışındaki üniversiteler○ Teknoloji Transfer Ofisleri (TTO)○ Teknoloji Geliştirme Bölgesi yönetici şirketleri○ Teknoloji Geliştirme Bölgesinde/Teknoloji Transfer Ofislerinde görevlendirilmiş öğretim elemanları○ Teknoloji Geliştirme Bölgesinde firması bulunan öğretim elemanları	<ul style="list-style-type: none">• Geri Ödemesiz Destek Tutarı üst limiti: 20.000 TL• Geri Ödemesiz destek oranı: %75<ul style="list-style-type: none">○ Projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanım halinde: +%15**○ İşletmenin son 3 yıl içerisinde KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında Kategori Birincisi olmuş olması halinde: +%10***

Destek Kalemi	Kimler yararlanabilir?	Açıklama	Destek Tutarı ve Oranı Üst Limiti
		<ul style="list-style-type: none">○ Kamu Kurum/Kuruluşları tarafından Kurulmuş Araştırma Merkezleri/Enstitüleri• Destek kapsamındaki danışmanlık konuları:<ul style="list-style-type: none">○ Teknik○ Tasarım○ Finans○ Proje yönetimi○ Vb. diğer konular• Proje Danışmanlık Desteği, yalnızca danışmanlık bedelini kapsar. İaşe, konaklama ve ulaşım giderlerini kapsamaz.	<ul style="list-style-type: none">○ Geri ödemesiz destek oranlarına ilave edilecek oran %15'i geçemez.
Diğer Giderler: Eğitim Desteği	<ul style="list-style-type: none">• Girişimciler• KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">• Yararlanıcının; projesini geliştirmesine yönelik olarak, projede görev alanların yurt içi/yurt dışı kurum/Kuruluşlardan alacağı eğitim hizmeti giderlerini kapsar.• Eğitim Desteği, yalnızca eğitim bedelini kapsar. İaşe, konaklama ve ulaşım giderlerini kapsamaz.	<ul style="list-style-type: none">• Geri Ödemesiz Destek Tutarı üst limiti: 20.000 TL• Geri Ödemesiz destek oranı: %75<ul style="list-style-type: none">○ Projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanım halinde: +%15**○ İşletmenin son 3 yıl içerisinde KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında Kategori Birincisi olmuş olması halinde: +%10***○ Geri ödemesiz destek oranlarına ilave edilecek oran %15'i geçemez.
Diğer Giderler: Proje Tanıtım Desteği	<ul style="list-style-type: none">• Girişimciler• KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">• Projenin tanıtımı için hizmet alımı ile gerçekleştirilen aşağıdaki giderler destek kapsamındadır:<ul style="list-style-type: none">○ Broşür○ Katalog○ Sosyal medya reklamı○ Web sayfası○ Web/mobil tabanlı tanıtım giderleri• Bu destekten yararlanmak suretiyle hazırlatılan/bastırılan broşür/katalog, sosyal medya reklamı, web sayfası ve mobil tabanlı	<ul style="list-style-type: none">• Geri Ödemesiz Destek Tutarı üst limiti: 10.000 TL• Geri Ödemesiz destek oranı: %75<ul style="list-style-type: none">○ Projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanım halinde: +%15**○ İşletmenin son 3 yıl içerisinde KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında Kategori Birincisi olmuş olması halinde: +%10***

Destek Kalemi	Kimler yararlanabilir?	Açıklama	Destek Tutarı ve Oranı Üst Limiti
		uygulamalarda KOSGEB logosu ve internet adresinin (www.kosgeb.gov.tr) yer alması gerekir.	<ul style="list-style-type: none">○ Geri ödemesiz destek oranlarına ilave edilecek oran %15'i geçemez.
Diğer Giderler: Yurtiçi ve Yurtdışı Kongre/Konferans/Fuar Ziyareti/Teknolojik İşbirliği Ziyareti Desteği	<ul style="list-style-type: none">• Girişimciler• KOBİ'ler	<ul style="list-style-type: none">• Proje konusuyla ilgili yurtiçi ve yurt dışı kongre/konferans/sempozyum katılımı ve fuar/teknolojik işbirliği ziyaretine ilişkin ulaşım (bulunulan yerden yurtiçi ve yurt dışı etkinliğin düzenlendiği şehre/ülkeye veya birden fazla şehre/ülkeye gidilecek ise ülkeden ülkeye/ şehirden şehre yapılan havayolu/ karayolu/ demiryolu/ denizyolu ile gidiş-dönüş ulaşım bileti ücretleri), konaklama ve katılım/giriş giderlerini kapsar.• Her bir yurt içi ve yurt dışı ziyaretine, projede görevli olmak kaydıyla birden fazla kişi katılabilir.	<ul style="list-style-type: none">• Geri Ödemesiz Destek Tutarı üst limiti: 20.000 TL<ul style="list-style-type: none">○ Her bir Yurt İçi Ziyaret için: 5.000 TL○ Her bir Yurt Dışı Ziyaret için: 10.000 TL• Geri Ödemesiz destek oranı: %75<ul style="list-style-type: none">○ Projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanım halinde: +%15**○ İşletmenin son 3 yıl içerisinde KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında Kategori Birincisi olmuş olması halinde: +%10***○ Geri ödemesiz destek oranlarına ilave edilecek oran %15'i geçemez.
Erken Ödeme		<ul style="list-style-type: none">• Başvurunun kabul edildiği kurul veya komite kararında belirtilen tahmini geri ödemesiz destek tutarının %50'sine kadar teminat karşılığı erken ödeme yapılabilir. Erken ödeme ve mahsup işlemlerinde, KOSGEB Destek Programları Erken Ödeme Usul ve Esasları uygulanır.	
Geri Ödemeli Desteklerde Teminat		<ul style="list-style-type: none">• Geri ödemeli desteklerde, destek ödemesinin yapılabilmesi için; destek ödemesinden önce yararlanıcıdan destek tutarı kadar teminat alınır.• Banka teminat mektubu ile ilgili iş ve işlemlerde aşağıdaki hususlar dikkate alınır.<ul style="list-style-type: none">○ Banka teminat mektubunun vadesinin son geri ödeme tarihinden asgari 2 ay sonrasını kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekir. Ancak yararlanıcının uzun süreli banka teminat mektubu temin edememesi halinde asgari 1 yıl süreli banka teminat mektubu kabul edilebilir. Banka teminat mektubunun vadesinin son geri ödeme tarihinden asgari 2 ay sonrasını kapsaması halinde 1 yıldan kısa süreli banka teminat mektubu kabul edilebilir.○ Banka teminat mektubunun "Konu" kısmında "KOSGEB Destekleri" ifadesi yazılmış olmalıdır.○ Banka teminat mektubunda "KOSGEB'in yazılı muvafakati alınmadan iş bu teminat mektubunun risk kapaması ve çıkışı yapılmayacaktır." ifadesi yazılmış olmalıdır. ç) Banka teminat mektubunun, yararlanıcı adı/unvanına yazılmış olması ve○ Ticaret/Esnaf Sicil Gazetesi'nde yer alan adı/unvanı ile birebir örtüşmesi esastır.○ Banka teminat mektubunun tutarlarını belirleyen rakam ve yazı ifadeleri birbiri ile uyumlu olmalıdır.○ Banka teminat mektubuna ilişkin teyit yazısı, ilgili bankadan uygulama birimi tarafından alınmalıdır.	

Destek Kalemi	Kimler yararlanabilir?	Açıklama	Destek Tutarı ve Oranı Üst Limiti
		<ul style="list-style-type: none">○ Uygulama birimi lehine verilen banka teminat mektubu, “Kesin Teminat Mektubu” olmalıdır.○ Vadesi gelen süreli banka teminat mektubunun yenilenmesi durumunda, yenilenen banka teminat mektubu ile ilgili iş ve işlemler bu maddede yer alan hükümler çerçevesinde yürütülür.● Vadesi gelen süreli banka teminat mektubunun takibi ve tahsili işlemleri aşağıdaki şekilde yapılır:<ul style="list-style-type: none">○ Süresi asgari 1 yıl olan banka teminat mektubunun, süresi dolmadan 1 ay öncesinden yenilenmesi hususunda hatırlatma yazısı gönderilir. Yazıda banka teminat mektubunun vade tarihinden 5 iş günü öncesine kadar yenilenerek uygulama birimine teslim edilmesi gerektiği hususu belirtilir.○ Banka teminat mektubunun yenilenmemesi halinde, yararlanıcıya ait banka teminat mektubu vade tarihinden önce nakde çevrilir.○ Banka teminat mektubunun yenilenmesi durumunda asgari kalan borç tutarı kadar yeni banka teminat mektubu kabul edilebilir.● KGF tarafından verilen kefalet mektubu ile ilgili iş ve işlemlerde aşağıdaki hususlar dikkate alınır:<ul style="list-style-type: none">○ Kefalet Mektubu alınması durumunda; son geri ödeme tarihini takip eden ikinci ayın son gününü kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerekir.○ Kefalet mektubunda destek programının açık adının yer alması ve yararlanıcının adı/unvanı ile Ticaret/Esnaf Sicil Gazetesi’nde yer alan adı/unvanın birebir örtüşmesi esastır.○ Kefalet Mektubunun tutarlarını belirleyen rakam ve yazı ifadeleri birbiri ile uyumlu olmalıdır.○ Kefalet Mektubu’na ilişkin teyit yazısı KGF tarafından ilgili Uygulama Birimine gönderilmiş olmalıdır.● Proje süresinin uzaması halinde uygulama birimi tarafından yararlanıcıdan teminat süresinin uzatılması istenir.	
Geri Ödemeli Desteklerde Geri Ödeme		<ul style="list-style-type: none">● Program kapsamında yapılacak geri ödemeler; programın tamamlanma tarihinden itibaren 12 ayı ödemesiz olmak üzere, 4’er aylık dönemler halinde 6 eşit taksitte yapılır. İlk taksitin geri ödeme tarihi, programın tamamlanma tarihinden sonraki 12 aylık süreyi takip eden ilk iş günüdür.● Program tamamlanma tarihinin değişmesi halinde, programın yeni tamamlanma tarihi dikkate alınarak geri ödeme takvimi yeniden oluşturulur ve yararlanıcıya KBS üzerinden bildirilir.● Programın, proje süresi içerisinde sonlandırılması ve geri ödemeli desteklerin sürecine uygun olarak tahsil edilecek olması durumunda sonlandırmaya ilişkin kurul karar tarihi aynı zamanda programın tamamlanma tarihi olup geri ödeme takvimi bu tarihe göre yeniden oluşturulur ve yararlanıcıya bildirilir.● Geri ödemeler zamanında ödendiği takdirde, yararlanıcıya verilen geri ödemeli desteklerde faiz ve komisyon uygulanmaz.● Geri ödemeli destek kapsamında taksitlerden herhangi birinin vadesinde ödenmemesi halinde, yararlanıcıya (Teminatın KGF’den alınması durumunda ayrıca KGF’ye), yazı ile borcunu vadesinde ödemediği, tebliğ tarihini (yazının muhataba ulaştığı tarih) takip eden 7 gün içinde ilgili taksite ilişkin geri ödeme tarihinden itibaren oluşacak yasal faizi ile birlikte ödemesi gerektiği; belirtilen sürede ilgili taksitin ve yasal faizin ödenmediği takdirde borcun tamamının muaccel hale geleceği ve teminatının nakde çevrileceği bildirilir. Buna rağmen ödeme yapılmadığı takdirde teminat nakde çevrilir.	

* Projeye konu satın alınacak makine, teçhizat ve yazılımın; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/09/2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Mali Tebliği’ne uygun olarak alınmış Yerli Mali Belgesi ile belgelendirilmesi halinde, destek oranına %15 ilave edilir.

** Proje başvurusunda başvuru sahibi tarafından Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanıldığı beyan edilmesi ve proje sonunda yapılacak tespitite uygun bulunması kaydı ile Nitelikli Personel Giderleri Desteği haricindeki geri ödemesiz destekler kapsamında ödenen giderler için destek oranlarına %15 ilave edilir.

*** KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında kategori birincisi olan yararlanıcının, ilan edildiği tarihten itibaren 3 yıl içerisinde yeni bir proje başvurusu yapması koşuluyla bir defaya mahsus olmak üzere Nitelikli Personel Giderleri Desteği haricindeki geri ödemesiz destek oranlarına % 10 ilave edilir. Bu ilave destek oranı, proje bazlı KOSGEB destek programlarının herhangi birinde bir defaya mahsus olmak üzere uygulanır.

Proje Süresi

- Azami 24 ay
- Proje süresi 4 ay ve katları olacak şekilde en az 8, en fazla 24 aydır. Yararlanıcının talep etmesi halinde Kurul kararı ile 4 ay ve katları olacak şekilde 12 aya kadar ek süre verilebilir. Verilen ek süre ile birlikte proje süresi toplamda 24 ayı geçemez.
- Başvuru sahibi faaliyet-zaman planı 4'er aylık dönemleri kapsayacak şekilde başvurusunu oluşturur. Proje kapsamında yer alan her gider, en çok ilgili olduğu faaliyet ile ilişkilendirilir.
- Girişimci başvurularında Taahhütnamenin işletme tarafından KBS üzerinden onaylanıp evrak kaydına alındığı tarih programın başlangıç tarihidir. Programın başlangıç tarihi KBS üzerinden yararlanıcıya bildirilir.
- KOBİ başvurularında programın başlangıç tarihi; desteklemeye ilişkin ilk Kurul veya desteklenmeye ilişkin komite kararının evrak kaydına alındığı tarihtir. Programın başlangıç tarihi KBS üzerinden yararlanıcıya bildirilir.

Başvuru, Değerlendirme, İtiraz, Taahhütname, Revize ve İzleme Süreçleri

Aşağıdaki bilgiler:

- [Başvuru](#)
- [Başvuruların Kontrolü](#)
- [Çağrı esaslı programlarda başvuruların Teknik İncelemesi](#)
- [Programa yapılan başvuruların değerlendirilmesi](#)
- [İtiraz süreci](#)
- [Taahhütname](#)
- [Projenin revizyonu](#)
- [Proje süresince izleme](#)

Tanım	Açıklama
Başvuru	<ul style="list-style-type: none">Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programından yararlanmak isteyen başvuru sahibi, Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Başvuru Formunu KBS üzerinden doldurarak başvurusunu onaylar.Projesi kabul edilen Girişimcinin İşletmesini kurmasını müteakip KOSGEB Veri Tabanına kayıt olması gerekir.
Başvuruların Kontrolü	<ul style="list-style-type: none">Proje başvurusu Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Başvuru Kontrol Tablosunda yer alan hususlar doğrultusunda en geç 1 ay içerisinde, KBS üzerinden kontrol edilir. Bu aşamada başvurunun; başvuru ve yararlanma koşullarını sağlaması, çağrı esaslı uygulamalardaki bir başvuru ise proje teklif çağrısında yer alan başvuru ve yararlanma koşullarının sağlanması, dokümantasyon formatına uygun olması, eklerinin bulunması gibi hususların kontrolü sağlanır.Sorumlu personel tarafından yapılan kontrol, onaylanmak üzere ilgili Uygulama Birimi müdürüne gönderilir.Kontrol sonucu proje başvurusunun düzeltilmesi istenebilir, başvuru reddedilebilir veya uygun bulunabilir. Kontrol sonucu düzeltme istenmesi, başvurunun reddedilmesi veya başvurunun uygun bulunması işlemleri KBS üzerinden sorumlu personel tarafından yapılır ve onaylanmak üzere ilgili Uygulama Birimi müdürüne gönderilir. Uygulama Birimi müdürü onayı ile kontrol sonucu işletmeye KBS üzerinden bildirilir.Kontrol sonucu eksik ve/veya hata tespit edilen başvurular KBS üzerinden düzeltmeye açılır. Başvuru sahibine gerekli düzeltmeleri yapması için KBS üzerinden bilgi verilir.Kontrol sonucu reddedilen proje başvuruları, gerekçesi ile birlikte KBS üzerinden işletmeye bildirilir.
Çağrı esaslı programlarda başvuruların Teknik İncelemesi	<ul style="list-style-type: none">Çağrı esaslı uygulamalarda; kontrol sonucu uygun bulunan Ar-Ge ve İnovasyon ile Ür-Ge projeleri için komite/Kurul değerlendirmesine katkı sağlamak üzere teknik inceleme süreci başlatılır.9İşletmenin yerinde incelenerek Ar-Ge ve İnovasyon/Ür-Ge projesinin teknik açıdan değerlendirilmesi için Uygulama Birimi tarafından Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Teknik İnceleme Formunu hazırlamak üzere öğretim elemanı görevlendirilir.Görevlendirilen öğretim elemanı hazırladığı Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Teknik İnceleme Formunu, 30 gün içerisinde Uygulama Birimine sunar. 30 gün içerisinde Uygulama Birimine formun teslim edilmemesi halinde öğretim elemanına ödeme yapılmaz. Süresi içerisinde Uygulama Birimine sunulan Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Teknik İnceleme Formunda eksiklik veya maddi hata tespit edilmesi halinde, formun 15 gün içerisinde Uygulama Birimine sunulmak üzere yeniden düzenlenmesi talep edilebilir. Bu süre, bildirim öğretim elemanına ulaştığı tarihten itibaren başlar. Yeniden düzenlenmesi talep edilen formun 15 gün içerisinde Uygulama Birimine teslim edilmediği durumda öğretim elemanına ödeme yapılmaz.Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Teknik İnceleme Formunun bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen süreler dâhilinde teslim edilmemesi, teslim edilemeyeceğinin tespiti veya formda belirtilen hataların/eksikliklerin verilen ek süre içerisinde giderilerek teslim edilmemesi halinde Uygulama Birimi, öğretim elemanı değişikliği yapabilir.Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Teknik İnceleme Formunu hazırlayan öğretim elemanından bu maddenin üçüncü fıkrası kapsamında düzeltme istenmemesi halinde, başvuru ve ekleri ile teknik inceleme formu KBS üzerinden Kurula sevk edilir. KBS üzerinden Kurula sevk edilen başvuruya ilişkin iş ve işlemleri yürütecek Kurul sekreteryasından sorumlu müdürlük, başvuru yapılan Uygulama Biriminden farklı bir müdürlük ise başvurunun Kurula sevk edildiği yazı ile de bildirilir.

Tanım	Açıklama
Programa yapılan başvuruların değerlendirilmesi	<ul style="list-style-type: none">Başvurunun kontrolü sonucu uygun bulunan projenin değerlendirilmesi ve karar alınması için Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Başvuru Formu ve ekleri, çağrı esaslı uygulamalarda ise ayrıca Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Teknik İnceleme Formu Uygulama Birimi tarafından Kurula sunulmak üzere KBS üzerinden Kurul sekretaryasını yürüten KOSGEB Birimine iletilir. Çağrı esaslı olmayan başvurularının nihai değerlendirmesi Kurul tarafından, çağrı esaslı olan proje başvurularının nihai değerlendirmesi ise Kurul değerlendirmesinden sonra Komite tarafından yapılır.Kurul, Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Değerlendirme Kriterleri Formu doğrultusunda gündemdeki başvuruları değerlendirir.Kurul, projeyi kabul edebilir, reddedebilir, Kurulda proje konusu ile ilgili üye olmaması durumunda proje ile ilgili öğretim elemanından görüş talep edebilir veya yeniden değerlendirme yapmak üzere başvuru sahibinden düzeltme isteyebilir.Kurulun ret gerekçeleri veya düzeltme talep ettiği hususlar KBS üzerinden başvuru sahibine bildirilir.Kurul değerlendirmesi sonucu, düzeltme istenmesi halinde, başvuru sahibine 1 aydan az olmamak kaydıyla süre verilir. Bu durumda Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Başvuru Formu ve ekleri KBS üzerinden düzeltilerek başvuru sahibi tarafından Kurul kararında belirtilen süre içerisinde onaylanır. Belirtilen sürede onaylanmayan başvurular KBS üzerinden ret durumuna getirilir.Kurul başvuru sahibinin Ar-Ge ve İnovasyon projesi kapsamında yapmış olduğu başvuruyu, Ür-Ge olarak değerlendirmesi durumunda mevcut başvurunun Ür-Ge proje başvurusu olarak düzeltilmesini isteyebilir. Tersi durumda da aynı süreç işletilir.Çağrı esaslı başvurularda oluşturulan Kurulların değerlendirmesi neticesinde desteklenmesi kabul ve reddedilen başvurulara ilişkin gerekçeli Kurul kararları, görüş alınmış ise proje görüş formları ve Kurul başkanının hazırladığı Kurul değerlendirme raporları, komiteye arz edilmek üzere komite sekretaryasına iletilir. Projelere ilişkin nihai destekleme kararı komite tarafından alınır.Komite projenin desteklenmesini kabul edebilir, reddedebilir veya projeyi düzelterek desteklenmesinin kabulüne karar verebilir. Komite kararları salt çoğunluk ile alınır.Komite tarafından projenin düzeltme yapılarak kabulüne karar verilmesi halinde başvuru sahibi işletmeye komite kararı çerçevesinde düzeltmeleri yapması için destek programı başlangıç tarihinden itibaren en fazla 60 gün süre verilir. İşletme tarafından yapılan düzeltmelerin kontrolü başvuru yapılan Uygulama Birimince projesinin ilk izleme dönemi sonuna kadar yapılır. Süresinde düzeltme yapılarak onaylanmayan veya bu süre içerisinde destek programından yararlanmak istenmediğine dair yazılı olarak talepte bulunulmayan başvurular için başvuru sahibi işletmenin projesinin desteklenmesi durdurularak işletme destekten yararlanmış sayılır ve Uygulama Birimi tarafından bu durum işletmeye bildirilir.Komite kararı nihai olup karara itiraz edilemez.Çağrı esaslı başvuru projelerde destek programı süresinin başlaması sonrasında işletmenin revizyon talepleri ile projesine ilişkin tamamlama, sonlandırma vb. süreçleri ilgilendiren hususlarda Kurul yetkili olup nihai karar Kurul tarafından alınır.
İtiraz süreci	<ul style="list-style-type: none">Çağrı esaslı proje başvuruları dışında, proje başvurusu reddedilen başvuru sahibi, ret kararına bir defaya mahsus olmak üzere, itiraz gerekçeleri ve buna ilişkin bilgi ve belgeler ile birlikte kararın bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içerisinde Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı İtiraz Formu ile KBS üzerinden itiraz edebilir.22Uygulama Birimi, gerekçeli itirazı; itiraza konu bilgi ve belgeler (proje başvuru formu, teknik inceleme formu, görüş formu, Kurul karar formu, Kurul değerlendirme kriterleri formu gibi) ile birlikte itiraza ilişkin görüş ve açıklamalarını ekleyerek, itirazın başvuru sahibi tarafından KBS üzerinden onaylandığı tarihten itibaren en geç 15 gün içerisinde KBS üzerinden ilgili Başkanlık birimine gönderir.

Tanım	Açıklama
	<ul style="list-style-type: none">• Proje başvurusunun ret kararına ilişkin itirazlar; itiraz komisyonu tarafından değerlendirilir.• İtiraz Komisyonu, 1 Daire Başkanı, 2 Müdür/Süreç Danışmanı olmak üzere toplam 3 üyeden oluşur. Komisyon başkanı, ilgili Başkanlık biriminden sorumlu daire başkanıdır.• İtiraz komisyonunun sekreteryası, ilgili Başkanlık birimi tarafından yürütülür. İtiraz komisyonu, sekreteryayı yürüten Başkanlık birimi tarafından üyeleri belirlenerek oluşturulur.• İlgili Başkanlık birimi itiraz komisyonu gündemini ve başvuru dosyalarını KBS üzerinden en az 7 gün önce itiraz komisyonu üyelerine gönderir.• Komisyon, üye tam sayısı ile toplanır. Komisyon kararları oy çokluğu ile alınır.• İtiraz Komisyonu itirazı inceleyerek ret veya kabul eder. Alınan karar, gerekçeleri ile birlikte Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı İtiraz Karar Formuna işlenerek KBS üzerinden ilgili Uygulama Birimine bildirilir.• Uygulama Birimi, itiraz komisyonu kararını başvuru sahibine KBS üzerinden bildirir.• İtiraz komisyonu tarafından:<ul style="list-style-type: none">○ İtiraza konu destek programı başvurusunun tekrar değerlendirilmesinin uygun bulunması halinde; başvuru, itiraz komisyonu kararının KBS üzerinden Uygulama Birimine iletilmesinden itibaren en geç 2 ay içerisinde Kurul tarafından tekrar değerlendirilir.○ İtirazın reddedilmesi veya itirazı kabul edilen başvurunun Kurul tarafından tekrar reddedilmesi halinde bu karara itiraz edilemez.• İtiraz komisyonu, itiraz hakkında itirazın Uygulama Birimi tarafından KBS üzerinden ilgili Başkanlık birimine iletildiği tarihten itibaren en geç 2 ay içerisinde karar alır.• İtiraz komisyonu fiziki veya elektronik ortamda toplanır. İtiraz komisyonunun toplanma usulü komisyon üyelerine bildirilir.• İtiraz Komisyonu gerekli görmesi halinde ret kararı alınan Kurul toplantısına ilişkin kayıtları izleyebilir.
Taahhütname	<ul style="list-style-type: none">• Program kapsamında yararlanıcılar idari, mali ve hukuki Taahhütleri içeren Taahhütnameyi KBS üzerinden onaylar.• İşletme olarak başvuru yapılması durumunda; proje başvurusu esnasında Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Başvuru Formu ile birlikte Taahhütname onaylanır. Taahhütname, Destek Programı Başvuru Formu ile aynı zamanda evrak kaydına alınır. Bu durumda programın başlangıç tarihi; desteklemeye ilişkin ilk Kurul veya desteklenmeye ilişkin komite kararının evrak kaydına alındığı tarihtir.• Girişimci olarak başvuru yapılması durumunda; Kurul kararının bildirim tarihinden itibaren 6 ay içerisinde işletmenin Kurulması ve Taahhütnamenin onaylanması gerekir. Başvuru sahibi bu süreden en fazla 15 gün sonrasına kadar işletmenin Kurulması ve Taahhütnamenin onaylanması için ek süre talep edebilir. Girişimcinin Taahhütnameyi onaylamak için ek süre talep etmesi halinde bir kereye mahsus 30 gün ek süre verilir. Taahhütnamenin işletme tarafından KBS üzerinden onaylanıp evrak kaydına alındığı tarih programın başlangıç tarihidir. Taahhütnamenin süresi içerisinde onaylanmaması halinde başvuru reddedilmiş sayılır.• Programın başlangıç tarihi KBS üzerinden yararlanıcıya bildirilir.• Program kapsamında herhangi bir destek ödeme talebinde bulunulmamış olması şartıyla komite/Kurul karar tarihinden itibaren 6 ay içerisinde başvuru sahibinin programdan yararlanmak istemediğine dair yazılı olarak talepte bulunması halinde program başvurusu iptal edilir. Aksi halde programdan yararlanılmış sayılır.

Tanım	Açıklama
	<ul style="list-style-type: none">Komite/Kurul karar bildiriminde, “programdan yararlanmak istenmemesi halinde komite/Kurul karar tarihinden itibaren 6 ay içerisinde yazılı olarak talepte bulunulması gerektiği” hususu KBS üzerinden başvuru sahibine bildirilir.
Projenin revizyonu	<ul style="list-style-type: none">Proje kapsamındaki faaliyetler, faaliyet-zaman planı, süre ve gider kalemleri değişikliği için en fazla 4 kez revizyon talep edilebilir.Yararlanıcı en erken program başlangıç tarihinden itibaren 4 ay sonra KBS üzerinden başvurunun değişikliğe açılmasını talep eder.Sorumlu personel yararlanıcının proje başvurusunu değişikliğe açar.Yararlanıcı, Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Revizyon Talep Formunu KBS üzerinden doldurarak revizyon talebini en geç program tamamlanma tarihinden 2 ay öncesine kadar onaylar. Talep formunda, revizyon talebine ilişkin gerekçelerle birlikte değişiklik talep edilen hususların mevcut durumları, değişiklik durumları ve varsa yeni talepleri yer alır. Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Revizyon Talep Formunda izleyici görüşü de yer alır.Revizyon talebi, Uygulama Birimi tarafından değerlendirilmek üzere KBS üzerinden Kurula sunulur.Revizyon talepleri; yararlanıcının, revizyon talebini onaylamasından itibaren en geç 45 gün içerisinde sonuçlandırılır.Revizyon talebine ilişkin Kurul kararı Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Kurul Karar Formuna işlenir, Kurul üyelerine imzalatılarak evrak kaydına alınır ve 15 gün içerisinde yararlanıcıya KBS üzerinden bildirilir.Revizyon talebi doğrultusunda proje başvurusunun sorumlu personel tarafından değişikliğe açılmasından itibaren revizyon talebine ilişkin Kurul kararı evrak kaydına alınıp onaylanana kadar destek ödemesine ilişkin KBS üzerinden işlem yapılamaz.Yararlanıcının revizyon talebine ilişkin Kurul kararı ile revize edilen gider kalemleri için; proje süresi içinde satın alınmış olmak kaydıyla, revizyon talep tarihi veya revizyona ilişkin Kurul karar tarihi dikkate alınmaksızın destek ödemesi yapılabilir.Çağrı esaslı uygulamalarda, desteklemeye ilişkin komite kararında yer alan desteklemeye esas toplam tutarda, Kurul kararı ile artırım yapılamaz.
Proje süresince izleme	<ul style="list-style-type: none">Destekleme kararı alınan her bir proje program süresince izlenir.Destekleme kararı alınan her bir proje için Uygulama Birimi tarafından KOSGEB Dışından Yapılacak Geçici Görevlendirmelere İlişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde öğretim elemanları izleyici olarak görevlendirilir.İzleyici projeyi program başlangıç tarihinden itibaren 4’er aylık dönemler halinde Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formu ile izler ve formu KBS üzerinden Uygulama Birimine gönderir.Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda eksik ve/veya hata tespit edilmesi halinde, form Uygulama Birimi tarafından KBS üzerinden düzeltmeye açılır. İzleyiciye gerekli düzeltmeleri yapması için KBS üzerinden bilgi verilir.Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formu izleme döneminin bittiği tarihten itibaren varsa düzeltmelerle birlikte en geç 1 ay içerisinde KBS üzerinden Uygulama Birimine gönderilir.Süresi içerisinde Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunun teslim edilmemesi durumunda veya Uygulama Birimi tarafından gerekli görülen diğer durumlarda izleyici değiştirilebilir.İzleyici olarak görevlendirilen öğretim elemanının belirlenen sürede izleme faaliyetini gerçekleştirmemesi veya gerçekleştiremeyeceğinin Uygulama Birimi tarafından anlaşılması durumunda ilgili döneme ilişkin izleme faaliyeti, görevlendirilecek yeni bir izleyici veya sorumlu personel tarafından

Tanım	Açıklama
	<p>gerçekleştirilebilir. Bu durumda Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunun izleme döneminin bittiği tarihten itibaren en geç 45 gün içerisinde KBS üzerinden gönderilmesi esastır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Süresi içerisinde Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunun KBS üzerinden Uygulama Birimine gönderilmemesi durumunda, söz konusu izleme dönemi ile ilgili İzleyiciye ödeme yapılmaz.• Komite/Kurul tarafından destekleme kararı alınan giderler ve proje faaliyetleri yararlanıcı imkânları veya farklı kaynaklarla da gerçekleştirilebilir.• Komite/Kurul tarafından destekleme kararı alınmayan giderler ve sadece bu giderler ile ilişkilendirilmiş faaliyetler izlenmez.• İzleyici;<ul style="list-style-type: none">○ Proje faaliyetlerinin gerçekleşme ve faaliyet-zaman planına uygunluk durumunu ve komite/Kurul tarafından destekleme kararı alınan giderlere ilişkin gerçekleştirmeleri izler ve projenin genel durumunu değerlendirir. Gerçekleşen giderlerin asgari nitelikleri ve/veya teknik özellikleri karşılamaması durumunda bu hususu Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda belirtir.○ Gerçekleşmeyen faaliyetleri değerlendirerek söz konusu faaliyetlere dair aşağıdaki şekilde oluşturduğu görüşünü Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda belirtir.<ul style="list-style-type: none">▪ Projenin ilerleyişini önemli ölçüde etkilemeyeceği değerlendiriliyorsa buna ilişkin görüşü▪ Projenin ilerleyişini önemli ölçüde etkileyecek bir faaliyet olmasına rağmen bir sonraki faaliyet döneminde gerçekleştirilebileceği değerlendiriliyorsa buna ilişkin görüşü▪ Belirlenen dönemde gerçekleştirilmemesinin projenin başarılı sonuçlanmasına engel olabileceği değerlendiriliyorsa Kurula sevk edilmesine ilişkin görüşü○ Son döneme ilişkin Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda ayrıca projenin başarıyla tamamlanıp tamamlanmadığına ilişkin değerlendirmesini belirtir.○ Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı kapsamında bir İzleyici aynı anda, en fazla 5 projeyi izler.• Yararlanıcı tarafından akreditif hesabı kullanılarak sonraki izleme dönemlerinde alınması planlanan makine-teçhizat giderleri Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formunda belirtilir. Projenin tamamlanma durumunun değerlendirildiği son dönemsel izleme formunda akreditifli alım seçeneği kullanılamaz.

Dikkat edilmesi gereken hususlar

- Başvuru yapmadan önce [Uygulama Esasları'nın](#) incelenmesi tavsiye edilmektedir.
- Yararlanıcının aynı anda sadece bir Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon projesi desteklenir. Yararlanıcının projesini tamamlaması halinde yeni bir proje sunabilir.
- Proje başvurusu reddedilen İşletme/girişimci, aynı proje için KOSGEB birimlerine tekrar başvuramaz.
- Yararlanıcılara tebliğ edilecek yazılar ilgililerin e-tebliğat adreslerine yapılır.

- Vergi, sosyal güvenlik primi ve benzeri yasal yükümlülükler hariç olmak üzere aynı gider gerçekleşmesi için farklı kurum/kuruluşlardan destek alınamaz. 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar çerçevesinde yatırım desteğinden yararlanan harcamalar için KOSGEB desteklerine başvurulamaz, KOSGEB desteklerinden yararlanan harcamalar için de söz konusu karar kapsamında yatırım desteklerine başvurulamaz. Bu konudaki sorumluluk işletmelere ait olacaktır.
- Yararlanıcı; sahip ve ortakları ile bunların eşinden, annesinden, babasından, kardeşinden, çocuğundan, bunların sahibi/ortağı olduğu işletmelerden destek kapsamında mal/hizmet satın alamaz.
- Hatalı işlemler sonucu yararlanıcılara fazla veya yersiz ödeme yapıldığının Uygulama Birimleri tarafından tespit edilmesi halinde yapılan fazla veya yersiz ödemeler, ödemenin yapıldığı tarihten itibaren hesaplanan yasal faizi ile birlikte yararlanıcıdan geri tahsil edilir.
- Yabancı dilde hazırlanmış her türlü belgenin gerektiğinde yeminli mütercim tarafından yapılmış Türkçe çevirisi istenebilir.
- Program kapsamında yapılan başvuruların değerlendirme, teknik inceleme ve izleme süreçlerinde görev alan kişilere sunulan bilgi ve belgeler, yararlanıcılara ait ticari gizli bilgi olarak kabul edilir ve üçüncü kişilere herhangi bir yolla aktarılamaz.
- Program süresinde yararlanıcının unvan ve/veya tür değişikliği hususları yararlanıcı tarafından uygulama birimine bildirilir. Yararlanıcının bilgileri güncellenerek destek sürecine devam edilir.
- Destek kapsamındaki giderlere ilişkin bedellerin yararlanıcı tarafından banka/PTTBank aracılığıyla ödemesi esas olup vadeli işlemler dâhil olmak üzere ödemenin ya da katkı payının ödemesinin tamamlanmış olması gerekir. Banka kredi kartı ile yapılan taksitli/vadeli ödemelerde, vade sonu dikkate alınmaksızın ödeme tamamlanmış sayılır. Banka/PTTBank aracılığıyla ödemedir, bankacılık enstrümanları ile yapılan her türlü ödemedir (dekont ya da hesap ekstreleriyle belgelendirilmek şartı ile kredi kartı, çek, ciro edilemez senet vb.). Ödemenin hizmet sağlayıcıya üçüncü kişiler tarafından banka/PTTBank aracılığıyla yapılması durumunda ibraz edilecek dekontta; ödemenin kimin borcuna karşılık yapılmış olduğu veya ilgili fatura tarihi ve numarası bilgilerinin bulunması, dekontta bu bilgilerin eksik/yetersiz olduğu hallerde yararlanıcının borcunun ödendiğini gösteren hizmet sağlayıcı yazısının ayrıca sunulması gerekir. Yararlanıcının ciro ettiği çek ile yapılan ödemelerde, çek fotokopisi ya da hizmet sağlayıcı imzalı çek giriş belgesi ile birlikte yararlanıcının borcunun ödendiğini gösteren hizmet sağlayıcı yazısının sunulması gerekir.
- Satın alınan mal ve hizmetlerde bedelin faturada sadece döviz cinsinden belirtilmesi durumunda, “Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları” tablosunda yer alan döviz alış kuru üzerinden faturanın düzenlendiği tarih esas alınarak Türk Lirası olarak ödeme yapılır. Söz konusu tabloda yer almayan kurlar için ise “Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasıncı Alım Satım Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kur Tablosu” Türk Lirası karşılığı kullanılır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından döviz kurunun belirlenmediği (resmi tatiller, hafta sonları ve yarım gün çalışılan) günlerde düzenlenen faturalarda, söz konusu günlerden önceki ilk iş gününde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından yayınlanan tablolar dikkate alınır.
- Satın alımın yurtdışından akreditifli yapılması durumunda; satın alınan makine- teçhizatın yararlanıcıya geldiği döneme ilişkin izlemede, İzleyici tarafından tespit edilerek Ar- Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formu hazırlanır ve Uygulama Birimine teslim edilir. İşletme ziyareti sırasında akreditifli alıma ilişkin fatura/fatura yerine geçen belge, İzleyici tarafından yararlanıcıdan temin edilir ve Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Dönemsel İzleme Formuna eklenir. Fatura/fatura yerine geçen belge Sorumlu Personel tarafından kontrol edilir. Fatura/fatura yerine geçen belgedeki tutar destek ödemesine esas alınan proforma fatura/proforma fatura yerine geçen belgedeki tutardan düşükse aradaki fark Uygulama Birimi tarafından yararlanıcıdan tahsil edilir. Fatura/fatura yerine geçen belgedeki tutar destek ödemesine esas alınan proforma fatura/proforma fatura yerine geçen belgedeki tutardan fazla ise aradaki fark için destek tutarının yeniden hesaplanması talep edilemez. Yurtdışından akreditifli alınan makine-teçhizatın proje süresince izleme aşamasında tespit edilememesi veya

komite/kurul karar formunda yer alan asgari teknik özellikleri karşılamaması durumunda KOSGEB Uygunluk Yönergesine göre işlem yapılır. Yurtdışından akreditifli satın alımlarda bedelin proforma faturada/proforma fatura yerine geçen belgede döviz cinsinden belirtilmesi durumunda, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden ve akreditif açtırma talimatı tarihi esas alınarak Türk Lirası olarak ödeme yapılır.

- Destek ödeme talebi en geç; tamamlamaya ilişkin kurul kararının evrak kaydına alındığı tarihten 4 ay sonrasına kadar yapılmalıdır. Bu sürenin sonundan itibaren 2 ay içerisinde mazereti ile ödeme talebinde bulunan yararlanıcılardan uygulama birimi tarafından mazereti uygun bulunanların ödeme talebi işleme alınır.
- Proje kapsamında desteklenerek satın alınan makine, teçhizat, donanım, yazılım ve benzeri taşınırların mülkiyeti, yararlanıcı tüzel kişiliğine ait olup program sonrası izleme yapılana kadar; söz konusu taşınırlar satılamaz, başka şahıs, kurum/kuruluşlara hiçbir şekilde kiralanamaz, devredilemez ve rehin gösterilemez. Ancak; söz konusu taşınırlar üzerine, KGF tarafından düzenlenmiş Kefalet Mektubu ile satın alınması halinde KGF tarafından kefalet karşılığı olarak, rehin, bloke, hapis hakkı tesis edilebilir. Söz konusu taşınırlara ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, tedbiri haciz konulması halinde durum 7 gün içinde tüm belgeleriyle birlikte yararlanıcı tarafından KOSGEB'e yazılı olarak bildirilir. Aksi halde destek miktarı yasal faizi ile birlikte tahsil edilir. Tedbir/haciz kapsamında taşınırların mülkiyet durumu Kurul tarafından değerlendirilir. Tasfiyesi başlayan veya kapanan yararlanıcı ile prototipin satılması durumunda satılan prototipin mütemmim cüzü olan makine, teçhizat, donanım, yazılım ve benzeri taşınırlar için bu madde hükümleri uygulanmaz.
- Yerli Malı Belgesine istinaden ilave destek oranı uygulanabilmesi için, ilgili destek ödemesi gerçekleşmeden önce sunulması şartıyla, Yerli Malı Belgesinin, fatura tarihi itibarıyla güncel olması veya fatura tarihinden sonra alınması halinde proje süresi içerisinde alınmış olması şartı aranır.
- Projede Açık Kaynak Yazılım kullanımının beyanı durumunda yapılacak işlemler ve ödeme:
 - Proje başvurusunda Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanılacağını beyan eden ve proje süresi içinde kullanan yararlanıcı, Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Sonuç Raporunda Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullandığını beyan ederek ilave % 15 destek oranından yararlanma talebinde bulunabilir. Proje başvurusunda ve proje sonucunda yararlanıcı tarafından Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanıldığının beyan edilmemesi durumunda bu oran uygulanmaz.
 - %15 ilave destek oranı, nitelikli personel giderleri desteği dışındaki geri ödemesiz destek kapsamında ödemesi gerçekleşen giderler için uygulanır. Daha önce yapılan ödemeler ile geri ödemesiz destek üst limitine ulaşılmışsa %15 ilave destek oranından yararlanma talebinin reddedildiği Uygulama Birimi tarafından yararlanıcıya bildirilir.
 - İlave destek oranı uygulanmasına konu olan Açık Kaynak Kodlu Yazılım türleri aşağıda belirtilmiştir.
 - Bilgisayar destekli tasarım (CAD) yazılımları: Bilgisayar ve yazılım teknolojileri kullanılarak ölçü bilgilerini içerecek şekilde ürün tasarlanması amacıyla kullanılacak yazılımlardır. İmalat sanayi ürünlerine yönelik tasarımda kullanılabilirlik ön şarttır.
 - Bilgisayar destekli üretim (CAM) yazılımları: Bilgisayar ve yazılım teknolojileri kullanılarak üretim tezgahlarına üretime ilişkin komutların gönderilmesi ve ürünün tezgahta otomatik olarak işlenmesi amacıyla kullanılacak yazılımlardır.
 - İmalat sektörüne yönelik kurumsal kaynak planlaması (ERP) yazılımları: Bilgisayar ve yazılım teknolojileri kullanılarak imalat sektöründe bütünleşik şekilde; üretim planlamasının, malzeme ihtiyaç planlamasının, imalat kaynakları planlamasının yapılması ve finans, satış-dağıtım, satın alma, pazarlama, insan kaynakları işlevlerinin yönetilmesi amacıyla kullanılacak yazılımlardır.
 - Endüstriyel otomasyon yazılımları: İmalat süreçlerinde (stoklama ve yükleme dahil) insan tarafından yapılan işlemler ya da kontrollerin; mekanik, elektronik ve bilgisayar teknolojileri kullanılarak azaltılması ve bunların kısmen veya tamamen otomatik olarak gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılacak yazılımlardır.

- Nesnelerin interneti teknolojisi yazılımları: İnternet / intranet / kablosuz ağ şebekeleriyle birbirine bağlı fiziksel nesnelere (makinelere, robotlar, araçlar, sensörler, çalıştırıcılar, kontrolörler) arasında iletişim ve/veya bu nesnelere merkezi veri tabanlarına ve bulut sistemlerine veri transferi altyapısını oluşturarak, nesnelere ilişkin eylemlerin bu iletişim sonucunda hayata geçirilmesini sağlayan yazılımlardır.
- İmalat sanayinde yapay zekâ yazılımları: Siber fiziksel sistemlerin insan müdahalesi olmadan otonom şekilde işler hale gelmesini sağlayan, öğrenme algoritmasına sahip yazılımlardır. İmalat sanayinde kullanılabilirlik ön şarttır.
- Proje sonucunda yararlanıcı tarafından Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanıldığının beyan edilebilmesi ve %15 ilave destek oranından yararlanma talebinde bulunulabilmesi için aşağıdaki şartların karşılanması gerekir.
 - Belirtilen Açık Kaynak Kodlu Yazılım türlerinden en az birinin, projenin ana hedeflerine ulaşılması ve beklenen sonuçların elde edilmesi için önemli ve gerekli olan proje faaliyetlerinin yerine getirilmesi amacıyla proje süresi içinde yararlanıcı tarafından kullanılması gerekir.
 - Açık Kaynak Kodlu Yazılımın, alternatif olarak kullanılabilen diğer yazılımlara göre maliyet avantajı sağlamış olması gerekir.
 - Açık Kaynak Kodlu Yazılımın, açık kaynaklı işletim sistemleri ve veri tabanları ile kullanıma uyumlu olması gerekir.
 - Açık Kaynak Kodlu Yazılımın tüm modüllerinin (hazır kütüphaneler hariç) açık kaynaklı olması gerekir.
 - Yararlanıcının Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Proje Sonuç Raporunda Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullandığını beyan etmesi durumunda raporda;
 - Kullanılan Açık Kaynak Kodlu Yazılım türleri,
 - Kullanılan Açık Kaynak Kodlu Yazılım isimleri,
 - Açık Kaynak Kodlu Yazılımların projede kullanım alanları, kullanım gerekliliği ve ilişkili faaliyetler hakkında açıklamalar,
 - Projenin ana hedefleri ve beklenen sonuçlarına ulaşılmasında, kullanılan Açık Kaynak Kodlu Yazılımların önemi ve etkisinin gerekçelendirilmesi,
 - Açık Kaynak Kodlu Yazılımın, alternatif olarak kullanılacak diğer yazılımlarla mukayeseli olarak sağlayacağı maliyet avantajı,
 - Açık Kaynak Kodlu Yazılımın, açık kaynaklı işletim sistemleri ve veri tabanları ile kullanıma uyumluluğu,
 - Açık kaynak lisansı, hususlarına yer verilir.
- Kurul; proje sonucu ile birlikte, projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanılmış olması dolayısıyla %15 ilave destek oranı uygulanması talebini değerlendirir ve uygun bulursa projede Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanım durumunun tespiti ve değerlendirilmesi için öğretim elemanı görevlendirilmesine karar verir. Projenin başarılı tamamlanmasına karar verilmemesi durumunda veya sonlandırılmasına karar verilmesi durumunda, öğretim elemanı görevlendirilmesi için karar alınmaz.
- Uygulama Birimi tarafından, kararın bildirimini izleyen 15 gün içinde, yazılımın Açık Kaynak Kodlu Yazılım olduğunun tespiti ve Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanımının proje ana hedefleri ve beklenen sonuçlarına ulaşılması açısından önemi/etkisi ile faaliyetlerin yerine getirilmesi açısından gerekliliğinin değerlendirmesi için bir öğretim elemanı görevlendirilir.
- Görevlendirilen öğretim elemanı tarafından Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporu hazırlanır. Rapor Açık Kaynak Kodlu Yazılımın yararlanıcı tarafından projede kullanıldığını veya proje kapsamında tasarlandığını, projenin ana hedeflerine

ulaşılması ve beklenen sonuçların elde edilmesi bakımından önemi / etkisi ile faaliyetlerin yerine getirilmesi açısından gerekliliğine ilişkin değerlendirmenin yapıldığı beyan edilen, yazılımın ve tüm modüllerinin (hazır kütüphaneler hariç) açık kaynak kodlu olduğunun, ilave destek oranı uygulanmasına konu olan Açık Kaynak Kodlu Yazılım türlerine uygun olduğunun, alternatif olarak kullanılabilen diğer yazılımlara göre maliyet avantajı sağlamış olduğunun, açık kaynaklı işletim sistemleri ve veri tabanları ile kullanıma uyumlu olduğunun, açık kaynak lisansına sahip olduğunun kontrol edildiği rapordur.

- Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporunu hazırlamak üzere üniversitelerin bilgisayar/yazılım veya elektrik/elektronik bölümlerinden öğretim elemanı görevlendirilir.
 - Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporu için Uygulama Birimi tarafından görevlendirilen öğretim elemanı, görevlendirmenin kendisine bildirilmesini takiben 30 gün içinde raporu hazırlayarak Uygulama Birimine KBS üzerinden iletir. Raporun süresi içinde iletilmediği durumda öğretim elemanına ödeme yapılmaz. Raporda eksik tespit edilmesi halinde raporun yeniden düzenlenerek Uygulama Birimine iletilmesi için 15 gün süre verilir. Yeniden düzenlenmesi talep edilen raporun 15 gün içerisinde Uygulama Birimine iletilmediği durumda öğretim elemanına ödeme yapılmaz. Raporun belirtilen süreler içinde iletilmemesi, iletilmeyeceğinin tespit edilmesi veya rapordaki eksikliklerin verilen ek süre içerisinde giderilerek iletilmemesi halinde Uygulama Birimi, öğretim elemanı değişikliği yapabilir.
 - Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporunun olumsuz olması durumunda; %15 ilave destek oranından yararlanma talebinin reddedildiği Uygulama Birimi tarafından yararlanıcıya bildirilir.
 - (Raporun olumlu olması durumunda; ödemesi gerçekleşen nitelikli personel giderleri desteği dışındaki geri ödemesiz destekler için ilave %15 destek oranı aşağıdaki esaslar çerçevesinde Uygulama Birimi tarafından hesaplanır ve ödenir.
 - Ödemesi gerçekleşen geri ödemesiz desteklerin gider grubu (makine – teçhizat, yazılım, hizmet, diğer) bazındaki toplam tutarları bulunur. Varsa, Yerli Mali Belgesi kapsamında %15 ilave destek oranı uygulanan gider kalemleri için ödenen destek tutarları, bu toplamlardan düşülür.
 - Her bir gider grubu bazındaki toplam destek tutarı destek oranına bölünüp 0,15 ile çarpılır ve her bir gider grubu bazında ilave ödeme tutarı hesaplanır. Bu tutarla birlikte ödenecek destek tutarı, gider grubu bazında belirlenen geri ödemesiz destek üst limitlerini geçemez.
 - Hesaplanan tutar, geri ödemesiz destek olarak ayrıca ödenir.
 - İlave ödeme hesaplaması, ödenmesi uygun bulunan geri ödemesiz desteklerin tamamının yararlanıcı hesabına aktarımı gerçekleştiği sonra yapılır. Yararlanıcının yazılı talebi üzerine, yararlanıcı hesabına aktarımı gerçekleşen cari geri ödemesiz destek tutarı üzerinden de bu hesap yapılabilir. Bu durumda, ödenmesi uygun bulunduğu halde henüz ödemesi gerçekleşmediği için yararlanıcı talebi üzerine ilave destek ödeme hesabına katılmayan ödemeler için sonradan hak talep edilemez.
 - Ar-Ge, Ür-Ge ve İnovasyon Destek Programı Açık Kaynak Kodlu Yazılım Tespit ve Değerlendirme Raporunu hazırlayan öğretim elemanına, 1 günlük hizmet bedeli Uygulama Birimi tarafından ödenir.
 - Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanımı beyan edilen projelerde Açık Kaynak Kodlu Yazılım türü ve kullanım alanı için kabul edilen ilk komite/kurul kararı esas alınır. Açık Kaynak Kodlu Yazılımların proje revizyonu ile değiştirilmesi/eklenmesi durumunda ilave destek oranı artışı yapılmaz. Proje başvuru formunda Açık Kaynak Kodlu Yazılım kullanımının beyan edilmesi, yararlanıcının ilave destek oranından yararlanabileceği anlamına gelmeyeceği gibi yararlanıcıya da herhangi bir hak kazandırmaz.
- KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında Kategori Birincisine yönelik işlemler ve ödeme:

- Başvuru Formunda KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında kategori birincisi olduğunu beyan ederek ilave %10 destek oranından yararlanma talebinde bulunabilir. Beyan edilmemesi veya şartları taşımaması durumunda bu oran uygulanmaz.
- %10 ilave destek oranı, nitelikli personel giderleri desteği dışındaki geri ödemesiz destek kapsamında ödemesi gerçekleşen giderler için uygulanır. Daha önce yapılan ödemeler ile geri ödemesiz destek üst limitine ulaşılmışsa %10 ilave destek oranından yararlanma talebinin reddedildiği Uygulama Birimi tarafından yararlanıcıya bildirilir.
- Projenin başarı ile tamamlanması durumunda; ödemesi gerçekleşen nitelikli personel giderleri desteği dışındaki geri ödemesiz destekler için ilave %10 destek oranı aşağıdaki esaslar çerçevesinde Uygulama Birimi tarafından hesaplanır ve ödenir.
 - Ödemesi gerçekleşen geri ödemesiz desteklerin gider grubu (makine – teçhizat, yazılım, hizmet, diğer) bazındaki toplam tutarları bulunur. Varsa, Yerli Malı Belgesi kapsamında %15 ilave destek oranı uygulanan gider kalemleri için ödenen destek tutarları, bu toplamlardan düşülür.
 - Her bir gider grubu bazındaki toplam destek tutarı destek oranına bölünüp 0,10 ile çarpılır ve her bir gider grubu bazında ilave ödeme tutarı hesaplanır. Bu tutarla birlikte ödenecek destek tutarı, gider grubu bazında belirlenen geri ödemesiz destek üst limitlerini geçemez.
 - Hesaplanan tutar, geri ödemesiz destek olarak ayrıca ödenir.
 - İlave ödeme hesaplaması, ödenmesi uygun bulunan geri ödemesiz desteklerin tamamının yararlanıcı hesabına aktarımı gerçekleştirildikten sonra yapılır. Yararlanıcının yazılı talebi üzerine, yararlanıcı hesabına aktarımı gerçekleşen cari geri ödemesiz destek tutarı üzerinden de bu hesap yapılabilir. Bu durumda, ödenmesi uygun bulunduğu halde henüz ödemesi gerçekleşmediği için yararlanıcı talebi üzerine ilave destek ödeme hesabına katılmayan ödemeler için sonradan hak talep edilemez.
- Projenin başarılı tamamlanmasına karar verilmemesi durumunda veya sonlandırılmasına karar verilmesi durumunda, destek oranı artırım uygulanmaz.

Daha fazla bilgi ve sorularınız için:

KOSGEB Uygulama Birimleri: <https://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/7440/kosgeb-il-mudurleri-dahili-telefon-numaralari>